О Б Щ И Н А С Р Е Д Е Ц
ДЕТСКА ГРАДИНА „ СНЕЖАНКА” град СРЕДЕЦ област БУРГАС
8300 Средец , обл. Бургас, ул. „ Гочо Кънев” № 11, тел: 05551 71 85; 201151@edu.mon.bg

Утвърждавам:.....
Директор:Светлана Чолакова
Заповед № 5/16.09.2026г.

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКА ГРАДИНА „СНЕЖАНКА“ ГР.СРЕДЕЦ ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане е част от институционалната политика на ДГ„Снежанка“ във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г. (изм. и доп., ДВ, бр. 82 от 18.10.2019 г.), както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост.

Програмата за намаляване дела на преждевременно напусналите ДГ„Снежанка“ конкретизира заложените политики, мерки и дейности в област Бургас съобразно спецификата и конкретните условия в институцията.

Програмата се основава на водещи принципи за законосъобразност, партньорство, прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите, приемственост, устойчивост на резултатите, своевременност, отчетност, мониторинг и контрол, иновативност.

Основните нормативни документи, използвани за разработване на програмата:

1. Конвенцията на ООН за правата на детето.
2. Харта на основните права в Европейския съюз.
3. Законът за предучилищното и училищно образование.
4. Наредба за приобщаващото образование.
5. Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).
6. Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г. (изм. и доп., бр. 82 от 18.10.2019 г.).
7. Алгоритъм за взаимодействие между институциите в системата за предучилищно и училищното образование и дирекциите „Социално

подпомагане“ по отношение осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

8. Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и Алгоритъм за прилагането му.
9. Етичен кодекс на работещите с деца.
10. Областна и общинска Стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците

Вътрешноинституционални документи:

1. Стратегия за развитие на детската градина.
2. Програмна система.
3. Правилници, програми, правила и др.

Раздел I
Принципи на програмата за превенция на отпадането на деца

Програмата за превенция на отпадането на деца се базира на основни принципи на включващото образование:

1. Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование.
2. Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава.
3. Извеждане правата и интересите на децата като приоритет.
4. Равнопоставеност и приобщаване на всяко дете: не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус.
5. Зачитане и приемане на индивидуалността и уникалността на всяко дете и гарантиране подкрепа на личностното развитие.
6. Осигуряване на сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование.
7. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес.
8. Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в дейностите на детската градина..

Раздел II
Идентифициране на рисковите фактори за преждевременно напускане на деца от детската градина

1. Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите, негативно отношение към образованието на родителите;
2. Липса на ефективни санкции за родителите.
3. Нисък жизнен стандарт на част от населението в резултат на продължителна безработица.
4. Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от детска градина.
5. Липса на достатъчно финансови възможности в институцията за подкрепа на застрашени от отпадане деца по социални причини.
6. Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването.

Раздел III
Анализ на влиянието на причини, водещи до отпадане от детска градина

1. Социално-икономически причини – *социалният статус* на родителите оказва влияние както върху продължителността на обучение на децата, така и върху причините за тяхното отпадане. Трудова миграция на единия или и на двамата родители на страната поради невъзможност за издръжка на семейството и търсене на работа в чужбина води до оставане на детето на грижите на близки роднини (родители, сестри, братя на родителите), които нямат същия авторитет и изпадат в безсилие за справяне с новите модели на поведение на децата. Посочването на *икономически причини за отпадането на деца* от образователната система е често срещаното обяснение от страна на родителите им (лоши битови условия, нисък жизнен стандарт, ниски доходи, формирани предимно от социални помощи в резултат на безработица и др.).

2. Етнокултурни причини – Профилът на децата с риск от отпадане, на преждевременно напусналите и на реинтегрирани повторно дава основание да се приеме, че този проблем е особено остър сред децата от ромски произход. *Етнокултурната специфика* на ромската общност като причина за отпадането от училище е свързана с ранните бракове при момичетата, в резултат на което те спират да посещават училище.

Друг сериозен проблем е, че образованието не е ценност за родителите, защото не е свързано с конкретна практическа полза – необходимостта от подпомагане на домакинството в ежедневните дейности (грижи за по-малко дете/деца, участие в осигуряване на прехрана и др.). Родителите не оказват съдействие на децата си за оставането им в образователната система, защото обикновено са с ниско или без образование и в повечето случаи безработни. Липсва интерес към изученото от децата през деня, към приятелския им кръг и средата, в която се развиват.

3. Здравословни и/или психологически причини, които са свързани със здравния статус на децата. Рисковете за отпадане са свързани с недостатъчна диагностика и подготовка на образователните институции за приобщаването на тези деца. Тук се включват и всички фактори на образователната среда, материалната база, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на приобщаващото образование. Психологически причини са свързани с неувереност в себе си, чувство за неуспех, отчуждение, страх и др.

4. Образователни причини, които се проявяват в няколко насоки:

- *обучителни трудности*, породени от неразбиране на преподаваното (сложност, трудност), което води до незаинтересованост, липса на самочувствие, отегчение и това е причина за апатия и демотивация;
- *не добро владеене на български език или българският език не е майчин*, което е причина за по-ниски образователни резултати;
- *неглежиране на отсъствията,отказът от ходене в детска градина и отпадането* – липса на контрол и подкрепа;
- *неидентифицирани проблеми, свързани с тормоз, агресия и/или насилие*, което води до неувереност в себе си, чувство за неуспех, отчуждение и др.
- *ненавременно диагностициране на риска от отпадане*;

- *пътуващи деца* – придвижването от местоживеенето до детската градина може да доведе до закъснения и непосещение, а в последствие и отпадане;

Раздел IV
Анализ на състоянието

През изминалата учебна година нямаме голям брой неизвинени отсъствия в детската градина.

За направените отсъствия основните причини са:

1. Заниженият родителски контрол към осигуряване на присъствие на децата в детската градина.
2. Продължително отсъствие от детска градина.
3. Проблемна семейна среда.
4. Трудна адаптация към изискванията в детската градина.

Раздел V
Предложения за нови форми и методи за работа с деца, застрашени от преждевременно отпадане от детска градина

1. **Административни мерки и работа с институциите** за превенция на отпадането:

   а) отразяване на движението на децата, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване;

   б) проследяване приема и записването в I клас;

   в) подаване на информация за ученици, допуснали повече от 3 дни отсъствия по неуважителни причини;

   г) търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживеене и обсъждане на мерки и действия за обхват, включване и превенция на отпадането;

   д) контрол на коректно отразяване на отсъствията на децата.

2. **Възпитателни мерки** за превенция на отпадането:

   2.1. Работа с децата

   а) ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и вписването в регистър на застрашените от отпадане, както и на тези с обучителни затруднения;

   б) предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ранното отпадане на ниво детска градина;

   в) създаване на условия за индивидуални изяви на децата и мотивирането им за включване в дейности по интереси;

   г) групови дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск;

   д) индивидуална и допълнителна работа с деца с продължително отсъствие – възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви;

   е) установяване на диалог детска градина – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с отдел „Закрила на детето“ и др.

2.2. Работа с родителите

а) запознаване на родителите с нормативните актове и вътрешно инстуционални документи (правилници, правила, програми и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното отпадане;

б) прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на детската градина;

в) индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.

2.3. Работа с педагогически специалисти и непедагогически персонал

а) изготвени документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните

б) повишаване на квалификация и методическа подкрепа.

Раздел VI
Цели на програмата

1. Увеличаване разнообразието и ефективността на прилаганите от детската градина мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система чрез подкрепа и публично оповестяване на добри практики и политики.
2. Усъвършенстване работата на педагогическия екип по разработване и изпълнение на програми, в резултат на което да намалее броят на децата в риск от отпадане.

С изпълнението на целите на програмата се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

- ранно откриване на заложбите и способностите на всяко дете и насърчаване развитието и реализацията му, формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;
- осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо деца в риск от отпадане на ниво детска градина, основаващи се на системно наблюдение, анализ, оценка, редовна отчетност и прозрачност, от които да произтичат коригиращи действия, развиване на ресурси и насочване на въздействието съобразно установените потребности;
- създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност;
- подобрени резултати от образование и възпитание, осигурена подходяща образователна подкрепа за развитието на всяко дете, включително на деца от уязвими етнически общности и на деца със специални образователни потребности.

Заключителни разпоредби

1. С програмата са запознати всички членове на екипа на детската градина, което е удостоверено с подписите им.
2. Програмата е публикувана на интернет страницата на детската градина.

3. Програмата е съгласувана с Обществения съвет към детската градина (Протокол №1/..30.09...2026г. с Протокол № 1/15.09.2026 г. от заседание на Педагогическия съвет и е утвърдена със Заповед № ...5.../16.09.2026г. на директора.

ДИРЕКТОР: .....Светлана Колакова.....

Дейности за организация на взаимодействието

Дейност	Форми и време за изпълнение	Участници/ Отговорник	Забележка
1	2	3	4
Идентифициране на деца от рискови семейства.	проучване на документи, разговори с родители	учители на групите	
Провеждане на родителска среща на терен с родителите от с.Драчево	Проучване на деца за детската градина	Директор и учителите от двете сгради	
Организационни дейности за включване на представители на детската градина в екипите за обхват.	м. …г.; Заповед на директора Информиране на РУО	Директор	Необходимо е да се спазват сроковете за обмен на информация
Подаване на информация чрез Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ) при стриктно спазване на сроковете.	ежемесечно до 30-то число информация за отсъствията на децата от групите за задължително предучилищно образование	директор, учители на групите	
Изготвяне на писмени предложения до „Социално подпомагане“ за предоставяне на помощи в натура за идентифицирани потребности на децата.	при необходимост	директор	
Разработване и участие в проекти и национални програми.	съгласно сроковете в поканите за участие	Директор учители на групите	
Дейности по повишаване качеството на предучилищното образование за успешен старт на децата в училище: • прилагане на съвременни подходи за предучилищно образование – проучване на литература и добър педагогически опит, консултации, обмен на добра практика и др.; • проследяване постиженията на детето в началото и в края на учебната година със	основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие; диагностични процедури; дейности за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти	учители на групите, председателя на методично обединение „Квалификация“ директор	

съответните процедури по избор на инструментариум, провеждане, вписване, докладване, запознаване на родителите, корекционна дейност въз основа на резултатите.			
Организация на образователна среда и осигуряване на необходимите ресурси: • привеждане на интериора в детската градина за нуждите на предучилищното образование; • осигуряване на познавателни книжки и учебни помагала; • осигуряване на дидактични материали и съвременни средства за обучение.	проучване на оферти; заявки	директор родителите по групи учители на групите	Необходими са действия по избор на доставчици, договори и заявки, получаване и разпределяне на маси, столове, кътове за игра и обучение; учебни материали, дидактични игри, лаптопи, таблети и съответния софтуер.
Създаване на представи и готовност за новата социална роля ученик.	педагогически ситуации за формиране на отношение към ученето	учители на групите	
Повишаване интереса и приобщаване на децата и родителите към живота в детската градина чрез участие в кампании и събития, отбелязване на важни дати и др **Разработени са планове за работа с родителите във всяка група.**	инициативи, свързани с важни дати и събития от живота на общността	директор учители на групите	Дейности от Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование
Разнообразяване престоя на децата и обогатяване на емоционалните им преживявания чрез организиране на празници и развлечения.	празници; куклен театър; срещи с известни личности	директор; учители на групите;	Разработеният План за празниците и развлеченията
Провеждане на допълнителни дейности, които не са дейност на детската градина	школи; състави	директор	Тези дейности са към ОДК гр.Средец и са безплатни
Осигуряване на ресурсното подпомагане от лицензирани доставчици на социални услуги, при спазване на указаните процедури в Наредбата за	при необходимост	директор; координатор на процеса на осигуряване на обща и	Дейностите от Програмата за предоставяне на равни възможности и за

приобщаващото образование.		допълнителна подкрепа за личностно развитие в детската градина	приобщаване на децата от уязвими групи трябва да служат и за целите на тази Програма
Установяване контакти с дирекция „Социално подпомагане“ и отдел „Закрила на детето“ при казуси, касаещи деца в риск от отпадане; мерки срещу родители, неосигуряващи редовно посещение на детето.	за всеки отделен случай	Директор	Спазване на процедури в зависимост от вида на отворения случай
Прилагане на разнообразни форми в работата с родителите и включването им в дейности с децата.	срещи, тренинги, работилници,	учители на групите	
Допълнителна квалификация на учителите, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от отпадане и преждевременно напускане, за работа в мултикултурна образователна среда и работа с родителите.	курсове за обучение	директор	Включване на обучението в Плана за квалификация
Организиране на допълнително обучение по български език за деца, за които българския език не е майчин.	процедури по утвърждаване	директор; учители на групите	При необходимост – допълнителни ситуации в Програмната система на детската градина; работа по Национални програми на МОН
Осъществяване на информационно –образователни инициативи за деца, насочени към гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование	Във времето, определено в Годишния план за дейността за съответната учебна година	учители на групите	Дейностите по Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование трябва да служат и за целите на настоящата програма
Съвместни дейности с библиотеки.	разработване графици за посещения и съвместни инициативи	учители на групите	Реализиране на дейности във връзка с Национална седмица на четенето и др.
Обогатяване на библиотеките в групите – закупуване на книжки, играчки и кукли за пресъздаване на художествени	благотворителни акции	директор; учители на групите	

произведения.			
Осигурен автобус за извозване на децата от село Драчево и село.Дюлево	Ежедневно извозване	Директорът,учителите по групи и помощник възпитателите	

С програмата са запознати всички членове на екипа на детската градина срещу подпис.

Програмата е съгласувана с Обществения съвет към детската градина (Протокол № 1/……..2026 г.), с Протокол № 1/15.09.2026г. от заседание на Педагогическия съвет и е утвърдена със Заповед № …№ 2 / 16.09.2026 г. на директора.

ДИРЕКТОР: .....
(подпис и печат)
.....Светлана Соколова.
(име и фамилия на директора)